

คู่มือวาดสีน้ำสำหรับผู้ไม่ประสงค์เข้าห้องเรียน

วาดสีน้ำง่ายๆ สไตล์ครูอุ้ย : นก

อนันต์ ประภาโส

วาดสีนํ้าง่าย ๆ สไตลค์ครุอุ้ย : นก

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อนันต์ ประภาโส

วาดสีนํ้าง่าย ๆ สไตลค์ครุอุ้ย : นก.--ปทุมธานี

: ศิลปประภา, 2556

156 หน้า -- (วาดสีนํ้าง่าย ๆ สไตลค์ครุอุ้ย).

1. การเขียนสีนํ้า I. ชื่อเรื่อง

751.422

ISBN 978-616-7133-30-0

บรรณาธิการอำนวยการ : อนันต์ ประภาโส

บรรณาธิการบริหาร : ศรีนยา พรหมคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ภูษิต รอดดารา

ศิลปกรรม : พฤษชา ดีไซน์

พิสูจน์อักษร : รัตนวลี คำแก้ว

พิมพ์ที่ : เจริญวิทย์การพิมพ์

สำนักพิมพ์ ศิลปประภา

31/213 ม. 17 ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา

จ.ปทุมธานี 12150

โทรศัพท์ 02-192-3060 โทรสาร 02-192-3280

www.sipprapa.net

จัดจำหน่ายโดย

สายส่งสุขภาพใจ บริษัท บุก โทม์ จำกัด

214 ซ.พระรามที่ 2 ซอย 38 ถนนพระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 02-415-2621, 02-415-6797 โทรสาร 02-416-7744

www.booktime.co.th

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

ทักทาย

วันหนึ่งเมื่อหลายปีก่อน ผมได้รับเชิญให้ไปบรรยายเรื่องศิลปะที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รู้จักกับพี่คนหนึ่งที่เป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ หลังจากทักทายทำความรู้จักกันและทราบว่าผมเป็นครูสอนศิลปะ ก็มีคำถามหนึ่งออกมาจากปากของพี่คนนั้น ...

“ผมชอบถ่ายภาพนกมาก และอยากวาดภาพนก แต่ไม่รู้จะเริ่มต้นยังไง เพราะผมวาดรูปไม่เป็น”

ผมได้ยินดีนั้นจึงตอบกลับไปว่า

“พี่มีเวลาสักสิบนาทีไหมครับ ผมจะสอนพี่วาดภาพนก”

“สิบนาที วาดได้เหรอครับ”

ผมหยิบกระดาษดินสอออกมาจากกระเป๋าแล้ว
เริ่มต้นสอนพี่ป่าไม้

สิบนาทีผ่านไป...

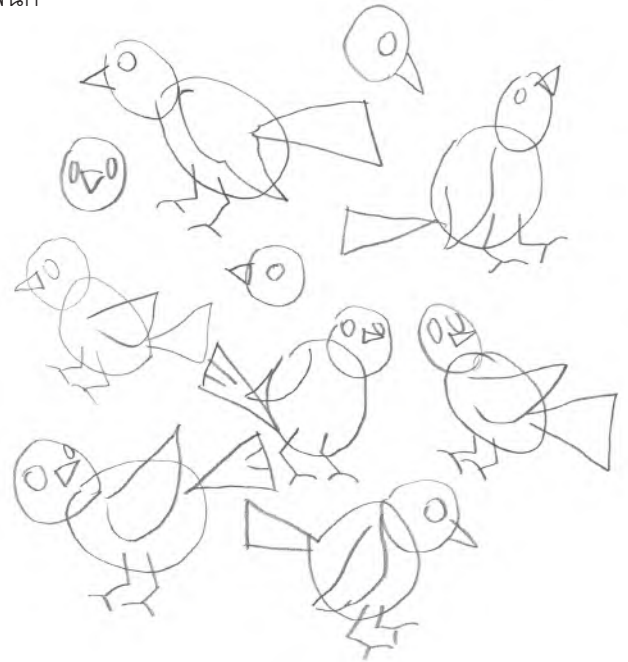
“ทำไมมันง่ายขนาดนี้ล่ะ”

“ศิลปะไม่ใช่เรื่องยากครับ ขอเพียงเราอย่าแค่ออยากทำ แต่ต้องทำ ทำแล้วก็ได้ครับ สวยไม่สวยเดี๋ยวกันทีหลัง”

นั่นคือคำตอบของผมหลังจากสอน “วาดภาพนกแบบง่าย ๆ” เสร็จ

“พี่ไปลองฝึกดูนะครับ วาดเล่น ๆ จนคล่องมือดีแล้วค่อยหาแบบนกจริง ๆ มาลองวาดดู”

หลังจากวันนั้นเป็นต้นมา ผมก็ไม่มีโอกาสสอนใครวาดภาพนกอีกเลย และก็รู้ว่าป่านนี้พี่ป่าไม้จะวาดภาพนกได้แล้วหรือยัง ?

นี่คือภาพนกแบบที่ผมสอนพี่ป่าไม้วาดครับ

โดยส่วนตัวแล้วผมชอบภาพนกดุ๊ก แต่ที่ไม่ค่อยได้วาดจริงจังเพราะไม่ใช่คนดูนกหรือถ่ายภาพนก จึงไม่มีภาพต้นแบบ เวลาจะวาดก็ต้องไปหาภาพจากนิตยสารหรืออินเทอร์เน็ต ไม่เหมือนภาพทิวทัศน์ ดอกไม้ หนึ่งต่าง ๆ ที่เราสามารถเตรียมต้นแบบได้ด้วยตัวเอง และปัจจุบันมีศิลปินชื่อดังที่วาดภาพนกได้สวยงามอยู่หลายท่าน ที่ผมรู้จักดีและเคารพมากเช่น อาจารย์บัณฑิต ผดุงวิเชียร และ อาจารย์กมล โกมลผลิน เวลาใครถามถึงภาพนกดุ๊ก ผมมักจะแนะนำให้ไปชมผลงานของทั้งสองท่านนี้

ผมตัดสินใจทำหนังสือ “วาดสีน้ำง่าย ๆ สไตล์ครูอุ้ย : นก” เพราะได้รับการอนุเคราะห์ภาพนกเกือบทั้งหมดจากคุณชาติ วาระดี บรรณาธิการบริหาร OKnation.net ซึ่งเป็นนักดูนกและนักถ่ายภาพนกด้วยที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะ “นก” คุณชาติอนุญาตให้ผมใช้ภาพถ่ายนกเป็นต้นแบบในการวาดภาพด้วยความยินดี ผมจึงสบายใจที่ภาพวาดในหนังสือเล่มนี้มีที่มา มีต้นแบบที่มีเจ้าของ รวมถึงท่านอื่น ๆ ที่ส่งภาพนกเข้ามาร่วมแจมด้วยคนละ 2-3 ภาพ เช่นคุณอ้ออด Natthakorn Monthong คุณสุรพล สุปรัชญา น้องอาร์ต Art Phunghansapom และคุณกั้ง Veerin ต้องขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยครับ (ขออภัยหากเอ่ยชื่อไม่ครบถ้วน)

และในโอกาสนี้ผมขออนุญาตเรียนให้ทราบในเบื้องต้น อาจจะถือเป็นข้อตกลงร่วมกันก็ได้ว่า หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่หนังสือปักชีววิทยาหรือคู่มือดูนกนะครับ ดังนั้นภาพที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้อาจจะมีรูปทรงและสีสันทที่ผิดเพี้ยนไปจากนกที่อยู่ในธรรมชาติไปบ้าง ห้ามนำไปอ้างอิงทางวิชาการนะครับ ^^

ตามชื่อหนังสือ “วาดสีน้ำง่าย ๆ สไตล์ครูอุ้ย : นก” ผมยังคงแนวคิดเดิมไว้คือ ทำให้หนังสืออ่านง่าย เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติตามได้ทันที ด้วยการใช้เทคนิคการระบายสีน้ำแบบต่าง ๆ ที่ไม่ยากเกินความสามารถของ “ผู้ไม่ประสงค์เข้าห้องเรียน”

คุณผู้อ่านที่ซื้อหนังสือเล่มนี้ คงมี 2 เหตุผลคือ ชอบรูปนกจึงซื้อมาเก็บไว้ดูเล่น กับ อยากวาดภาพนก จึงซื้อมาเป็นแบบฝึกหัด ไม่ว่าจะซื้อมาด้วยเหตุผลใด หนังสือเล่มนี้ก็คือหนังสือคู่มือวาดภาพนกดุ๊กด้วยสีน้ำครับ ดังนั้นถ้าเปิดอ่านจนจบแล้ว ผมขอถือโอกาสเชิญชวนคุณผู้อ่านมาวาดภาพนกดุ๊กด้วยกันนะครับ

อุ้ย
/ กฤษณะ
2013

สารบัญ

วิธีการใช้หนังสือ	4
โครงสร้างนกแบบง่าย ๆ	5
ฝึกวาดเส้นภาพนก	7
เตรียมวัสดุอุปกรณ์	19
ซ่อมวาดภาพนกแบบฟรีแฮนด์	20
ซ่อมระบายสีขนนก	30
ซ่อมระบายสีหัวนก	35
ซ่อมระบายสีตานก	41
ระบายสีภาพนก	43
ระบายสีภาพนกในบรรยากาศต่างๆ	93
ภาพถ่ายเส้นสำหรับฝึกหัด	139

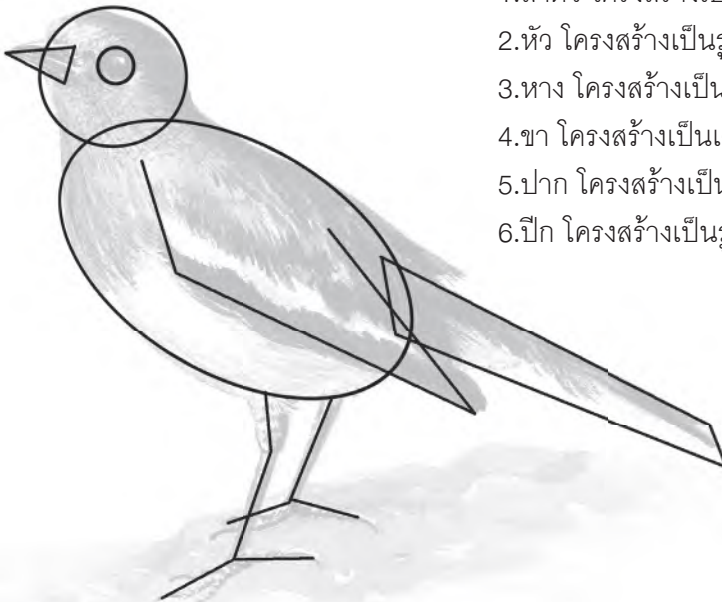
วิธีการใช้หนังสือ วาดสีน้ำง่ายๆ สไตลครุอุ้ย : un

1. เปิดดูหนังสือทั้งเล่มทีละหน้าโดยยังไม่ต้องอ่าน อย่างน้อย 1 รอบ (เน้นดูรูป)
2. อ่านตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย พร้อมดูภาพประกอบ โดยไม่ต้องวาดตาม อย่างน้อย 3 รอบ พยายามอ่านให้ละเอียดและทำความเข้าใจทั้งเนื้อหาและภาพประกอบ
3. อ่านและวาดไปพร้อมๆ กัน ทีละบทเรียน โดยแต่ละบทเรียนควรทำซ้ำๆ กันอย่างน้อย 5-10 ภาพ จะได้ผลดี ไม่ควรวาดเสร็จ 1 ภาพแล้วเปลี่ยนแบบ
4. ไม่ควรวาดเกินวันละ 1 แบบ แต่สามารถวาดแบบเดิมซ้ำๆ ได้มากกว่า 1 ภาพ (ตามข้อ 3) เด็กและสตรีมีครรภ์ก็ให้ทำเช่นเดียวกัน
5. เทคนิคและขั้นตอนที่แสดงอยู่ในหนังสือเล่มนี้ไม่ใช่กฎ เป็นเพียงหลักการเท่านั้น ดังนั้นผู้ฝึกวาดสามารถที่จะพลิกแพลง เพิ่ม หรือตัดขั้นตอนได้ตามใจชอบ หากทำให้ผลงานออกมาสวยเป็นใช้ได้
6. หากวาดภาพจนหมดทั้งเล่มแล้ว ภาพยังไม่สวยงามเป็นที่ถูกใจ ให้กลับไปเริ่มที่ข้อ 1 ใหม่
7. หากวาดภาพจนหมดทั้งเล่มแล้ว ภาพสวยงามถูกใจดี ให้หาตัวอย่างภาพถ่ายมาเป็นแบบ แล้วทดลองวาดด้วยเทคนิคของตัวเอง

โครงสร้างนกแบบง่ายๆ

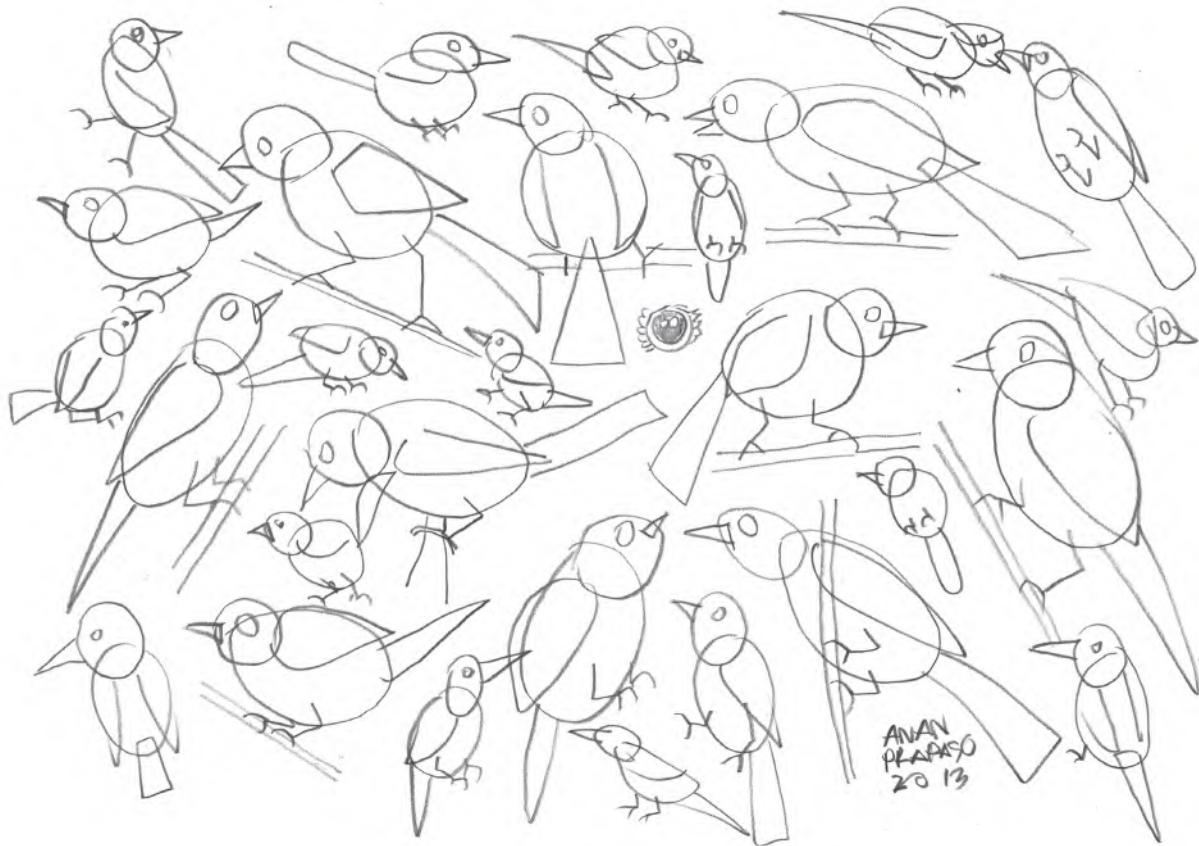
ก่อนที่จะวาดภาพสีน้ำ สิ่งที่เราจะต้องรู้และฝึกฝนเสียก่อนก็คือ “การร่างภาพ” โดยเฉพาะภาพนก ซึ่งมีเรื่องของโครงสร้าง (figure) เข้ามาเกี่ยวข้อง สำหรับหนังสือเล่มนี้คงไม่เน้นให้ร่างภาพจนเก่งกาจ แต่อย่างน้อยผู้ฝึกฝนก็น่าจะมีทักษะพื้นฐานในการร่างภาพอยู่บ้างครับ

โครงสร้างของนกแบบง่ายๆ ประกอบด้วย

1. ลำตัว โครงสร้างเป็นรูปวงกลมหรือวงรีขนาดใหญ่
2. หัว โครงสร้างเป็นรูปวงกลมหรือวงรีขนาดเล็ก
3. หาง โครงสร้างเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า
4. ขา โครงสร้างเป็นเส้นตรง
5. ปาก โครงสร้างเป็นรูปสามเหลี่ยม
6. ปีก โครงสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านไม่เท่า

ลองดูตัวอย่างนี้แล้วฝึกวาดเล่นๆ ดูนะครับ ผมลองสเก็ตซ์ภาพนกด้วยโครงสร้างง่าย ๆ หลาย ๆ มุมดู
คุณผู้อ่านที่ทดลองฝึกจากภาพตัวอย่างนี้จนคล่องมือดีแล้วก็ทำลองหาภาพนกมาเป็นแบบแล้วลองร่างภาพด้วย
เส้นโครงสร้างง่าย ๆ แบบนี้ดูนะครับ อาจจะเป็นภาพนกในเล่มนี้หรือภาพถ่ายจากที่อื่นก็ได้ครับ ขอให้คล่อง
ก่อนที่จะเข้าบทเรียนต่อไปครับ

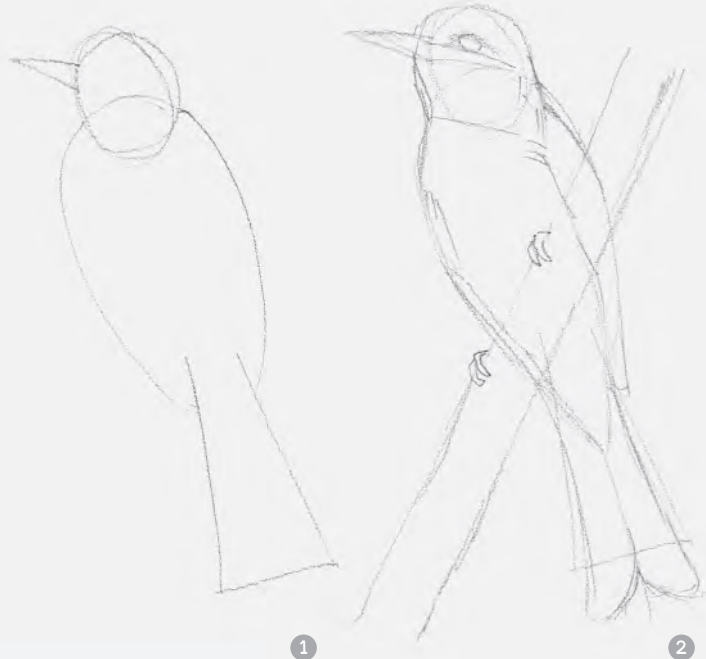
ฝึกวาดเส้นภาพนก

บทเรียนนี้อาจจะนอกเหนือจากการวาดภาพสีน้ำมาบ้าง แต่ผมคิดว่าหากเราเข้าใจในเรื่องโครงสร้าง แสงและเงาจากภาพขาวดำก่อนแล้วจึงไปวาดภาพสีก็น่าจะทำให้มีพัฒนาการที่ดีกว่าการเริ่มต้นด้วยการระบายสีเลย อันนี้หมายถึงกรณีภาพที่มีโครงสร้างซับซ้อนนะครับ บทเรียนนี้ถือว่าต่อเนื่องกับบทโครงสร้างนกแบบง่าย ๆ สำหรับดินสอที่ใช้ในการฝึกให้ใช้ดินสอดำ 5 B ครับ

นกจาบคาหัวสีส้ม

1. เริ่มต้นด้วยรูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ คือ วงกลมและวงรีแทนโครงสร้างของลำตัว และหัว จากนั้นวาดโครงสร้างของปากและหาง ด้วยรูปทรงสามเหลี่ยมและสี่เหลี่ยม (ตามภาพ)

2. กำหนดตำแหน่งของตา กำหนดตำแหน่งของขา วาดโครงสร้างของหลักไม้ที่นกเกาะ สังเกตโครงสร้างพื้นฐานให้สัดส่วนถูกต้องทั้งความกว้างและความยาวของรูปทรง ให้มีความสัมพันธ์กัน จากนั้นปรับเส้นรอบนอกให้เป็นรูปทรงของนกตามธรรมชาติ แบ่งพื้นที่ส่วนปีกกับลำตัว หาง คอ ปาก ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งแล้วลบเส้นที่ไม่ใช่ออก

3. เริ่มแรเงาชั้นที่ 1 ด้วยน้ำหนักเบา ๆ บริเวณเงาและส่วนที่เป็นสีหรือน้ำหนักเข้ม เพื่อแยกน้ำหนักอ่อนแก่ของภาพออกจากกัน วิธีแรเงาให้ลากเส้นดินสอไปตามทิศทางของขนในบริเวณต่างๆ โดยใช้ดินสอที่ไม่แหลมมาก

4. เพิ่มน้ำหนักในบริเวณที่เข้มขึ้นทีละชั้น จากอ่อนไปหาเข้ม จากนั้นเหลาดินสอให้แหลม เก็บรายละเอียดบริเวณที่ต้องการเน้นความคมชัด เช่น ดวงตา หาง ขา ซอกมุมของปีก

5. วาดกิ่งไม้ให้เสร็จ จากนั้น
กลับมาตรวจความถูกต้องทั้งหมด
อีกครั้ง ปรับปรุง เน้นรายละเอียด
ที่ต้องการ เป็นอันเสร็จ

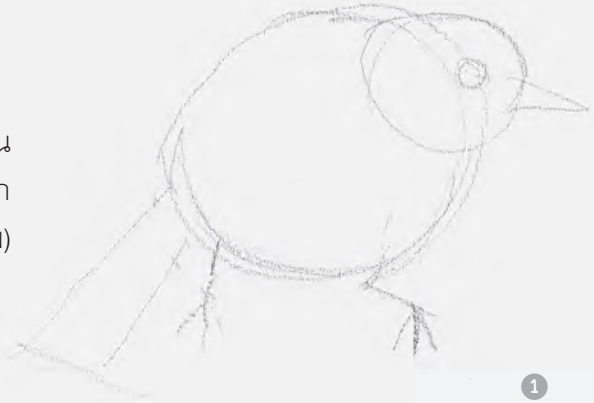
ANAN
PRAPASO
2013
26 ก.ย. 63
เจ้าพระยา

5

นกกระจาแว้แคว

1. เริ่มต้นด้วยเส้นง่ายๆ คือ วงกลมสองวงแทน โครงสร้างของลำตัวและหัว จากนั้นวาดโครงสร้างของปาก และหางด้วยรูปทรงสามเหลี่ยมและสี่เหลี่ยม (ตามภาพ) กำหนดตำแหน่งของตา ร่างโครงสร้างของขา

2. ตรวจสอบความถูกต้องของรูปทรงโดยรวม เช่น สัดส่วนของหัวกับลำตัวและหาง ทิศทางและความยาวของขา ขนาดของปาก จากนั้นปรับเส้นให้ได้รูปทรงตามธรรมชาติ เช่น ลำตัว หาง จงอยปาก รูปทรงของขา แบ่งพื้นที่ภายในลำตัวเช่น บริเวณปีก ขนที่คอ เป็นต้น ลบเส้นร่างที่ไม่ต้องการออก

3.แรเงาชั้นที่ 1 โดยใช้สีน้ำหนักเบาๆ แบ่งส่วนที่เป็นแสงและเงาออกจากกัน

4

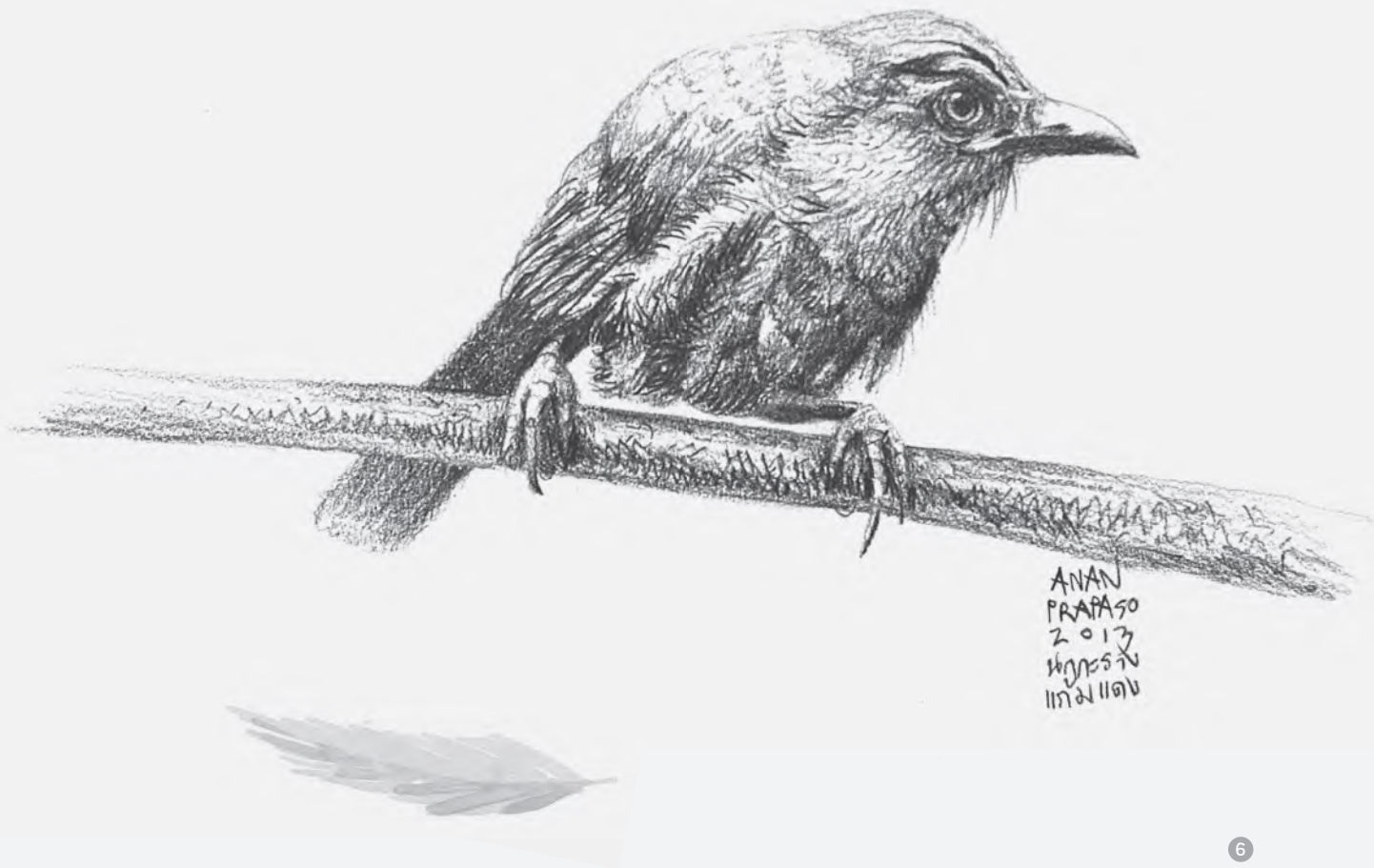
4. เพิ่มน้ำหนักของเงาชั้นที่ 2 ลงไปในบริเวณที่มีดกกว่า (หรือมีสีเข้มกว่า) เช่นในบริเวณที่อยู่ในเงา หรือตามซอกมุมต่างๆ

5. เหลาดินสอให้แหลม เก็บรายละเอียดที่ตา ปาก ขา เส้นขนในบริเวณน้ำหนักเข้ม

5

6. วาดกิ่งไม้ให้เสร็จ แล้วกลับมาตรวจที่ตัวนกอีกครั้ง ตกแตงน้ำหนักแสงเงาและรายละเอียดเป็นอันเสร็จ

12 วาดสีน้ำง่าย ๆ สไตลครุอุ้ย : นก

นกกระสาสร้อยคอใหญ่

ภาพนี้ผมต้องการให้เห็นนกในมุมมองที่มองจากด้านหลัง สังเกตดูว่าเมื่อมองนกจากด้านหน้าหรือด้านหลัง ในมุมมองที่วัตถุพุ่งเข้ามาหาเราตรง ๆ โครงสร้างลำตัวจะค่อนข้างกลมป้อม ไม่โค้งเรียวยาวเหมือนมองจากด้านข้าง

2. ร่างเส้นรอบนอกของตัวนก ปรับเส้นและตัดส่วนให้ถูกต้อง แบ่งพื้นที่ของปีกกับลำตัว และหาง ร่างภาพกิ่งไม้ ร่างขานกให้เสร็จ ลบเส้นโครงสร้างที่ไม่ต้องการออก

1. ขั้นตอนคล้ายกันครับ คือ เริ่มต้นด้วยวงกลม วงรี 2 วง เป็นโครงสร้างของลำตัวและหัวตามลักษณะของนก ใส่สามเหลี่ยมในตำแหน่งปากและสี่เหลี่ยมในตำแหน่งหาง ใส่โครงสร้างง่าย ๆ ของขา

3-4.แรเงาน้ำหนักที่ 1 ลงบนบริเวณที่มีน้ำหนักเข้ม เว้นบริเวณที่ถูกแสงหรือบริเวณน้ำหนักอ่อนไว้ จากนั้นค่อยๆ เพิ่มน้ำหนักลงไปทีละชั้น โดยใช้ดินสอที่ไม่แหลมมาก

5.เหลาดินสอให้แหลม เก็บรายละเอียดบริเวณซอกมุมที่มีน้ำหนักเข้มจัด เช่น ดวงตา ปาก ลวดลายที่บริเวณหัว ปีก ขนหาง ตามภาพตัวอย่าง จากนั้นวาดกิ่งไม้ให้เสร็จ

